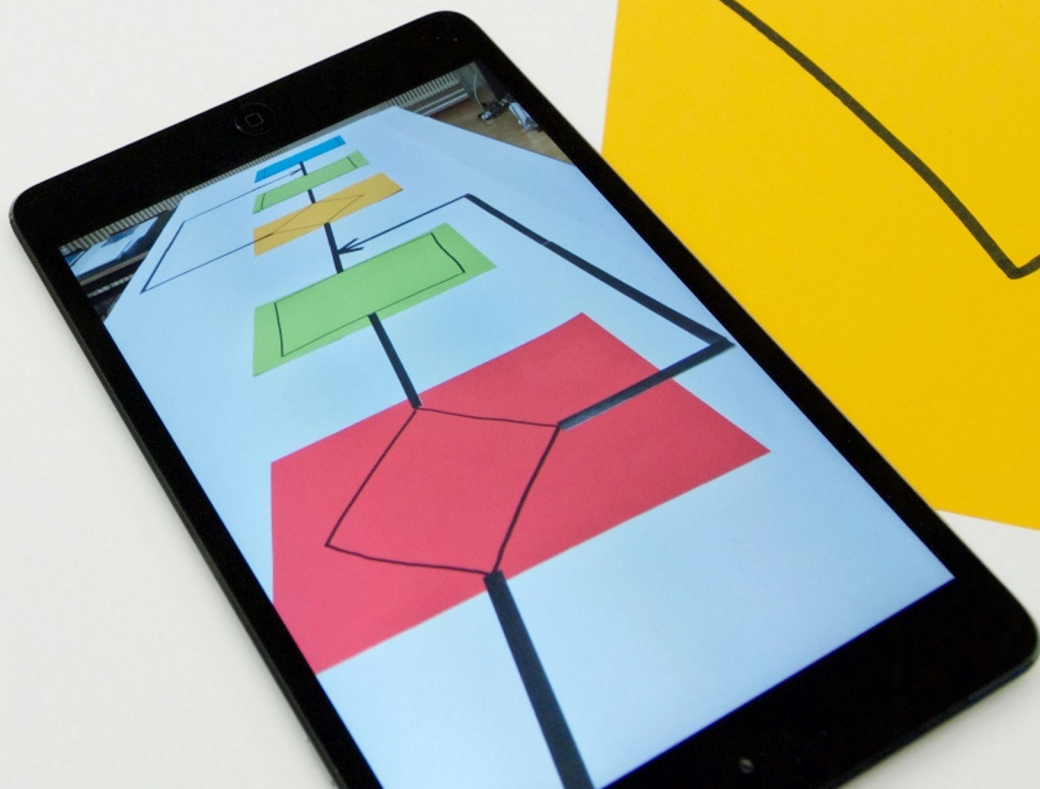

Medias ed informatica

Elements dal svilup da la cumpetenzas

Champ da cumpetenzza MI.2

Informatica

Cumpetenzza	3. Las scolaras ed ils scolars chapeschan la structura e la moda da funcziun da sistems d'elavuraziun d'informaziuns e san applitgar concepts per l'elavuraziun da datas segira.	renviaments	Renviament
	<i>Sistems d'informatica</i> Las scolaras ed ils scolars ...		
Incumbensa dal 1. ciclus	1 a » san metter en funcziun e stizzar apparats, avrir, applitgar e serrar programs sco er duvrar funcziuns simplas.	MI - Applicaziun	Stgalim da cumpetenzza
	b » san s'annunziar cun l'agen login in ina rait locala u en in ambient d'emprender.	MI - Applicaziun	
Incumbensa dal 2. ciclus	c » san deponer e puspè chattar independentmain documents.	MI - Applicaziun	Cumpetenzza da basa
	d » san ir enturn cun elements fundamentals da la surfatscha d'utilisaziun (fanestras, menus, plirs programs averts).	MI - Applicaziun	
Punct d'orientaziun	2 Cumenzament en il decurs dal 2. ciclus		
	e » san differenziar tranter sistem operativ e software d'applicaziun.		
	f » enconuschan differentas modas d'arcunaziun (p.ex. discs dirs, arcuns flash, arcuns principals) sco era lur avantatgs e dischavantatgs e chapeschan las unitads da grondezza per datas.	MA.3.A.1.h	
	g » san applitgar strategias da soluziun en cas da problems cun apparats e programs (p.ex. funcziun d'agid, retschertga).		
	h » san declarar, co che datas pon ir a perder, ed enconuschan las mesiras las pli impurtantas per sa proteger cunter ina perdita da datas.		
Incumbensa dal 3. ciclus	i » enconuschan la moda da funcziun fundamentala da maschinas da retschertga.		
	j » san differenziar apparats locals, la rait locala e l'internet sco lieus per arcunar datas privatas e publicas.		
	k » han in'idea da las unitads da prestaziun da sistems ch'elavuran infurmaziuns e san giuditgar lur relevanza per applicaziuns concretas (p.ex. capaciad d'arcunaziun, resoluziun dals maletgs, capaciad da calculaziun, rata da transmissiun da datas).		
	3 l » enconuschan ils elements principals da l'endataziun, elavuraziun ed emissiun da sistems d'informatica e san cumparegliar quels cun las funcziuns correspundentas da creatiras (sensur, processur, actur ed arcun).		
	m » san differenziar tranter l'internet sco infrastruttura e ses servetschs (p.ex. www, e-mail, telefonar sur l'internet, rails socialas).		
	n » san giuditgar las ristgas d'ina transmissiun ed arcunaziun da datas nuncodada.		

Ulteriuras infurmaziuns davart ils elements dal svilup da las cumpetenzas èn disponibilas en il chapitel *Survista*.

Impressum

Editura:

Departement d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient dal Grischun

Tar quest document:

Plan d'instrucziun 21

Ediziun dals 15-03-2016

Maletg da la cuverta:

Iwan Raschle

Copyright:

Ils dretgs d'auturas e d'auturs ed ulteriurs dretgs da questa pagina d'internet ha la CDEP-T. Cun chargiar giu cuntegns (texts, maletgs, datotecas) da questa pagina d'internet na vegnan transferids nagins dretgs.

Internet:

gr-r.lehrplan.ch

Cuntegn

MI.1	Medias	2
MI.2	Informatica	6

MI.1 | Medias

- 1. Las solaras ed ils scolars san s'orientar en l'ambient fisic sco era en spazis da viver medials e virtuals e sa cumportar en quels tenor las leschas, las reglas ed ils sistems da valurs.**

renviaments

Viver en la societad da medias

MI.1.1 Las solaras ed ils scolars ...

1	a	» san sa barattar davart experientschas en lur ambient direct, experientschas cun medias sco era experientschas en spazis da viver virtuals e discurren davart l'agen diever da medias (p.ex. aventura en la natira, piazza da giu, film, televisiun, cudesch illustrà, giu auditiv, program didactic).	
2	b	» san numnar avantatgs e dischavantatgs d'experientschas directas u d'experientschas intermediadas tras medias u a moda virtuala e motivar l'agen diever da medias.	
	c	» san identifitgar e numnar las consequenzas d'acziuns medialis e virtualas (p.ex. furmaziun da l'identitad, tgira da relaziuns, cybermobing).	NUS.7.1.e
3	d	» san differenziar reglas e sistems da valurs da differents munds da viver, reflectar davart tals ed agir correspondentamain (p.ex. netichetta, valurs en munds virtuals).	
	e	» san numnar schanzas e ristgas dal diever da medias e trair consequenzas per l'agen cumportament (p.ex. raits, communicaziun, cybermobing, trapla da debits, potenzial da dependenza). » san identifitgar entretschaments ed interdependenzas tranter ambient fisic, spazis da viver medials e virtuals e resguardar per l'agen cumportament (p.ex. raits socialas e lur consequenzas en la vita reala).	
	f	» san descriver schanzas e ristgas dal fatg che medias ed informatica penetreschan pli e pli fitg en il mintgadi (p.ex. globalisaziun, automatisaziun, midadas en il mund professional, pussaivladads betg egualas tar l'access ad infurmaziuns e tecnologias).	
	g	» san descriver la funcziun e l'impurtanza da las medias per la cultura, economia e politica e mussar, quant bain che singulas medias adempleschan questa funcziun (p.ex. manipulaziun, dependenza tecnica, medias sco quarta pussanza).	

2. Las scolaras ed ils scolars san decodar, reflectar davart medias e contribuziuns medialas e nizzegiar talas.		renviaments	
Chapir medias e contribuziuns medialas Las scolaras ed ils scolars ...			
1	a	» chapeschan contribuziuns simplas en differentas linguas medialas e san discurren davart questas contribuziuns (text, maletg, simbol dal mintgadi, tun, film). » san identifitgar reclamas e discurren davart las finamiras dals messadis da las reclamas.	NUS.2.5.a NUS.7.4.a
	b	» san numnar tge emoziuns directas ch'il diever da medias po svegliar (p.ex. plaschair, gritta, tristezza).	NUS.9.4.b
2	c	» san emprender e sa procurar infurmaziuns davart in tschert tema cun agid da medias prescrittas (p.ex. cudesch, revista, giuè didactic, istorgia da giugar, pagina d'internet).	MI - Retschertga e sustegn d'emprender NUS.9.3.d
	d	» san numnar las funcziuns fundamentalas da las medias (infurmaziun, furmaziun, furmaziun da l'opiniun, divertiment, comunicaziun). » enconuschan furmas maschadadas e san enumerar exempels tipics (infotainment, edutainment).	
	e	» san sa procurar e selecziunar infurmaziuns da differentas funtaunas e giuditgar talas areguard la qualitat ed il niz.	MI - Retschertga e sustegn d'emprender NUS.1.5.g NUS.1.6.d NUS.2.5.d NUS.3.3.e NUS.7.1.e NUS.7.2.e NUS.8.2.e NUS.9.3.e
3	f	» chapeschan che medias e contribuziuns medialas han different effects sin individis.	
	g	» enconuschan elements fundamentals da la lingua da maletgs, da film e da televisiun e san reflectar davart lur funcziun ed impurtanza en ina contribuziun mediala.	AF.3.B.1.1c
	h	» san giuditgar l'intenziun da contribuziuns medialas (p.ex. reclama, revista, gasetta da partida).	NT.3.3.c STS.3.3.a ERC.3.1.d ERC.5.2.b ERC.5.5.d AF.3.B.1.1c AF.3.B.1.2c
	i	» enconuschan furmas organisatoricas e finanzialas da purschidas medialas e lur consequenzas.	

3. Las scholaras ed ils scholars san realisar ponderaziuns, opiniuns, experientschas e savida en contribuziuns medialas ed era publitgar talas resguardond las leschas, las reglas ed ils systems da valor.			renviaments
<i>Producir medias e contribuziuns medialas</i> Las scholaras ed ils scholars ...			
1	a	» san experimentar a moda ludica e creativa cun medias.	
	b	» san crear e preschentar simpels documents da maletgs, da text e da tun.	MI - Produzioni e presentazioni NUS.2.1.a
2	c	» san applitgar medias per far e preschentar lur lavurs (p.ex. gasetta da classa, blog da classa, gieu auditiv, videoclip).	MI - Produzioni e presentazioni MU.4.B.1.2a MU.4.B.1.2b
	d	» san integrar en lur contribuziuns medialas las reglas da segirezza areguard il diever da datas persunalas (p.ex. indicaziuns davart la persona, pled-clav, surnum).	
	e	» san duvrar cuntegns medials ed integrar quels en atgnas produzioni cun inditgar la funtauna (p.ex. referat, blog / blog da classa).	NUS.2.5.c NUS.5.3.d NUS.7.2.f NUS.12.1.c
3	f	» san nizzegiar medias per preschentar lur ponderaziuns e lur savida ad in public e/u per publitgar talas. » san giuditgar ils effects da las atgnas contribuziuns medialas e resguardar correspondentamain tar la produzion.	MI - Produzioni e presentazioni MI - Produzioni e presentazioni NUS.4.5.f STS.5.1.d
	g	» san producir contribuziuns medialas cun agens cuntegns e cun cuntegns esters, resguardond las cundiziuns generalas giuridicas sco era las reglas da segirezza e cumportament.	
	h	» san experimentar sulets ed en teams da lavur cun pussaivladads medialas e sa barattar en chaussa.	MU.4.B.1.2e MU.5.A.1.g MU.5.B.1.g

4. Las scholaras ed ils scholars san nizzegiar medias a moda interactiva sco era communitgar e cooperar cun auters.			renviaments
<i>Communitgar e cooperar cun agid da medias</i> Las scholaras ed ils scholars ...			
1	a	» san tgarar contacts existents cun agid da medias e sa barattar (p.ex. telefon, brev).	MI - Produzioni e presentazioni
2	b	» san applitgar medias per la lavur cuminaivla ed il barat d'opiniuns, resguardond en quest connex las reglas da segirezza.	
	c	» san communitgar cun agid da medias, resguardond en quest connex las reglas da segirezza e da cumportament.	MI - Produzioni e presentazioni
3	d	» san nizzegiar systematicamain medias per l'emprender cooperativ.	
	e	» san nizzegiar medias per publitgar atgnas ideas ed opiniuns e motivar il public en mira da dar in feedback.	

			renviaments
	f	» san adattar instruments cooperativs ed applitgar quels per la lavur cuminaivla, il barat d'opiniuns, la communicaziun sco era la publicaziun (p.ex. blog, wiki).	MI - Producciun e preschentaziun

MI.2 | Informatica

1. Las scolaras ed ils scolars san preschentar, estructurar ed evaluar datas da lur ambient.

renviaments

Structuras da datas

MI.2.1 Las scolaras ed ils scolars ...

1	a	» san ordinar chaussas tenor agens criteris, per ch'els chattian pli svelt in object cun ina tscherta caratteristica (p.ex. colur, furma, grondezza).	
2			
	b	» san utilizar differentas furmas da preschentaziun per datas (p.ex. simbols, tabellas, graficas).	
	c	» san codar datas cun agid da scrittiras secretas svilupadas sezs.	
	d	» enconuschan preschentaziuns analogas e digitalas da datas (text, cifra, maletg e tun) e san attribuir ils tips da datoteca correspondents.	
	e	» enconuschan las designaziuns dals tips da documents ch'els dovan.	
	f	» enconuschan e dovan structuras d'arber e da rait (p.ex. structura dals ordinaturs en il computer, arber genealogic, mindmap, pagina d'internet).	
	g	» chapeschan la moda da funcziun da codes che scuvran e curregian sbagls.	
3	h	» san deponer documents uschia, ch'era auters chattan puspè quels.	MI - Applicaziun
	i	» san duvrar operaturs logics (e, u, betg).	
	j	» san estructurar, registrar, tschertgar ed evaluar a moda automatisada datas d'ina banca da datas.	
	k	» san differenziar ed applitgar metodos da la replicaziun da datas (backup, sincronisaziun, gestiun da las versiuns).	

2. Las scholaras ed ils scholars san analisar problematicas simplas, describer proceduras da soluziun pussaivlas e realisar en programs.		renviaments
<i>Algoritmus</i> Las scholaras ed ils scholars ...		
1	a » san identifitgar e suandar instrucziuns formalas (p.ex. recepts da cuschar e da pettas, instrucziuns da giu e da zambregiar, choreografias da saut).	
2		
	b » san tschertgar - cun empruvar - vias da soluziun per problematicas simplas e controllar che quellas sajan correctas (p.ex. tschertgar ina via, sviluppar ina strategia da giu). Els san cumparegliar differentas vias da soluziun.	
	c » san percepir e describer andaments cun circuits e sromaziuns da lur ambient e preschentar a moda structurada (p.ex. cun agid d'organigrams).	
	d » san leger ed exequir manualmain andaments simpels cun circuits, cun instrucziuns cundiziunadas e cun parameters.	
	e » chapeschan ch'in computer sa exequir mo instrucziuns predefinidas e ch'in program è ina successiun da talas instrucziuns.	
	f » san scriber ed empruar ora programs cun circuits, instrucziuns cundiziunadas e parameters.	MI - Produziun e preschentanziun MA.2.C.2.g
3	g » san formular vias da soluziun chattadas sezs per problems simpels, e quai en furma da programs da computer funcziunants e corrects cun circuits, instrucziuns cundiziunadas e parameters.	
	h » san formular algoritmus sviluppads sezs, e quai en furma da programs da computer funcziunants e corrects cun variablas e cun sutprograms.	
	i » san cumparegliar e giuditgar different algoritmus che schlian il medem problem (p.ex. tschertga lineara e binara, procedura da zavrada).	

3. Las scholaras ed ils scholars chapeschan la structura e la moda da funcziun da systems d'elavuraziun d'infurmaziuns e san applitgar concepts per l'elavuraziun da datas segira.		renviaments
<i>Sistems d'informatica</i> Las scholaras ed ils scholars ...		
1	a » san metter en funcziun e stizzar apparats, avrir, applitgar e serrar programs sco er duvrar funcziuns simplas.	MI - Applicaziun
	b » san s'annunziar cun l'agen login en ina rait locala u en in ambient d'emprender.	MI - Applicaziun
	c » san deponer e puspè chattar independentamain documents.	MI - Applicaziun
	d » san ir enturn cun elements fundamentals da la surfatscha d'utilisaziun (fanestras, menus, plirs programs averts).	MI - Applicaziun

		renviaments
2		
	e » san differenziar tranter sistem operativ e software d'applicaziun.	
	f » enconuschan differentas modas d'arcunaziun (p.ex. discs dirs, arcuns flash, arcuns principals) sco era lur avantatgs e dischavantatgs e chapeschan las unitads da grondezza per datas.	MA.3.A.1.h
	g » san applitgar strategias da soluziun en cas da problems cun apparats e programs (p.ex. funcziun d'agid, retschertga).	
	h » san declarar, co che datas pon ir a perder, ed enconuschan las mesiras las pli impurtantas per sa proteger cunter ina perdita da datas.	
3	i » enconuschan la moda da funcziun fundamentala da maschinas da retschertga.	
	j » san differenziar apparats locals, la rait locala e l'internet sco lieus per arcunar datas privatas e publicas.	
	k » han in'idea da las unitads da prestaziun da systems ch'elavuran infurmaziuns e san giuditgar lur relevanza per applicaziuns concretas (p.ex. capaciad d'arcunaziun, resoluziun dals maletgs, capaciad da calculaziun, rata da transmissiun da datas).	
	l » enconuschan ils elements principals da l'endataziun, elavuraziun ed emissiun da systems d'informatica e san cumparegliar quels cun las funcziuns correspundentas da creatiras (sensur, processur, actur ed arcun).	
	m » san differenziar tranter l'internet sco infrastruttura e ses servetschs (p.ex. www, e-mail, telefonar sur l'internet, raits socialas).	
	n » san giuditgar las ristgas d'ina transmissiun ed arcunaziun da datas nuncodada.	